

TALOUSSANOMAT

Leski maksoi vuosia asuntolainaa, talo oli puolison nimissä – talouskoulutus on pelastanut jo 17 taloa pakkomyyniltä

(KUVA: Lehtikuva, Kimmo Taskinen, Colourbox)

Salossa ja Vantaalla toimiva ryhmämuotoinen talousohjausprojekti Vaateri on auttanut yli tuhatta talousvaikeuksiin joutunutta suomalaista. Velkaisten auttaja törmää yllättäviinkin tarinoihin.

Talousoongelmiin joutuneiden tarinat muistuttavat usein toisiaan, mutta taustalta voi paljastua joskus yksityiskohtia, jotka yllättävät kokeneenkin asiantuntijan.

Projektipäällikkö **Sari Ovaskaisen** luotsaama, vertaistukiperiaatteella toimiva talousohjauskoulutus Vaateri auttaa usein sellaisia talousongelmaisia, jotka eivät pääse syystä tai toisesta kuntien järjestämän talous- ja velkaneuvonnan asiakkaiksi tai eivät pysty toimimaan vaaditulla tavalla.

Ovaskainen sanoo, että jos talousvaikeuksiin ajautuneet jaetaan karkeasti kahteen ääripäähän, toiset ovat niitä, joita on kohdannut jokin yllättävä epäonni kuten ero, läheisen ihmisen kuolema, pitkittynyt työttömyys tai vakava sairastuminen, ja toiset niitä, joiden kaikki asiat on solmussa ja vaikeuksien aiheuttaja on esimerkiksi peli- tai alkoholiongelma. Yhteistä kaikille on talousvaikeuksien aiheuttama häpeä.

Ovaskainen sanoo, että näiden ensimmäisten taustatekijöistä yksi on se, että perheillä saattaa olla kontollaan jo niin paljon velkaa, että talous kaatuu pienestäkin vastoinkäymisestä. Mutta taustalta löytyy runsaasti isojakin murheita kuten lukuisille suomalaisille tuttu hometalohelvetti.

STEA:n eli Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen rahoittama Vaateri aloitti maaliskuussa 2015. Ovaskaisen mukaan projekti yhteistyöverkostoinen on tavoittanut tähän mennessä jo yli tuhat velkaongelmiin ajautunutta suomalaista ja pelastanut 17 kotia pakkomyynniltä.

” Myös sellaisia tilanteita on tullut vastaan, että vasta erotilanteessa on havahduttu siihen, että asunnon kauppakirjassa on vain toisen nimi,

Monesti nämä tapaukset, joissa kokonainen koti uhkaa lähteä alta, ovat perheitä, mutta joukossa on myös yksinasuvia.

– Asuntoon on voinut tulla jotain hyvin olennaista korjaustarvetta kuten vuotavan katon myötä paljastunut kosteusvaurio, minkä takia rakenteita on täytynyt purkaa. Aiemmin on voinut mennä ihan hyvin, mutta sitten tulee tilanne, että velkaa on pakko ottaa lisää. Remontin tarve paisuu. Velkaa ei joko saada maksukykyyn nähden tarpeeksi pitkäksi aikaa tai sitten itse arvioidaan maksukyky väärin, Ovaskainen kertoo.

Toinen jäi työttömäksi ja masentui

Yhdessä tapauksessa omistusasunto oli lähteä lapsiperheen alta, koska vastikkeet olivat pitkältä ajalta rästissä ja taloyhtiön hallitus oli jo tehnyt osakkeiden haltuunotto päätöksen ja asuntolainan myöntänyt pankki mietti asuntolainan irtisanomista. Vastikerästien syynä ja muun velkaantumisen takana oli monen tekijän summa.

Toisen vanhemman työnantaja oli ilmoittanut, ettei koulutustaso enää riitä työn tekemiseen uusien koulutusvaatimusten takia ja toinen vanhemmista oli aloittanut osa-aikaisena koulun ja tulot laskivat entisestään.

Toinen vanhemmista masentui työttömyydestä vakavasti, eikä toinen pystynyt lisäämään työpanostaan kahden pienen lapsen vanhempana ja toisen vanhemman sairastaessa.

– Kun toinen sairastui, eikä kyennyt hoitamaan lapsia masennuksen vuoksi, tuli lisäkustannuksia vielä päivähoitomaksuista. Teimme monen eri tahon kanssa yhteistyötä, Ovaskainen kertoo.

Tilanne laukesi Ovaskaisen mukaan sillä, että velkojille tiedotettiin tilanteesta ja he suostuivat neuvottelemaan osittaisesta velkojen anteeksi antamisesta painavien syiden vuoksi.

Talon kauppakirjassa olikin vain miehen nimi

Vaikeuksiin ajautuneille on tyypillistä, että maksettavana voi olla ihan arkisten menojen paikkaamiseen otettuja kymmeniä 3 000–5 000 euron lainoja ja luottoja. Ja sitten otetaan vielä yksi, joka suistaa vaikeuksiin.

– Luottofirmojen korot voivat olla niin korkeita, että jos otat 2 000 euron luoton, lopulta maksettavaa on moninkertainen määrä. Kun tulee hetkellisesti tilanne, ettei olekaan varaa maksaa ja ellei yksikään velkojista jousta, pakka kaatuu.

” Luottofirmojen korot voivat olla niin korkeita, että jos otat 2 000 euron luoton, lopulta maksettavaa on moninkertainen määrä.

Monista yhteisistä taustatekijöistä huolimatta tapaukset onnistuvat toisinaan yllättämään. Eräässä sellaisessa leski oli maksanut vuosikausia pariskunnan kotia varten otettua asuntolainaa. Hän joutui puolison kuoleman jälkeen maksuvaikeuksiin, mutta näytti siltä, että koti pystytään kuitenkin säästämään.

Kun leski sitten lopulta joutui tekemään velkajärjestelyhakemuksen käräjäoikeuteen, paljastui, ettei asunto edes ole hänen. Laina oli ollut lesken nimissä, mutta talo ja tontti puolison nimissä. Talo kuului perikunnalle, eikä leski omistanut siitä nurkkaakaan. Tapaus ratkesi onnellisesti asianajajan ja uuden lainhuudon avulla.

– Myös sellaisia tilanteita on tullut vastaan, että vasta erotilanteessa on havahduttu siihen, että asunnon kauppakirjassa on vain toisen nimi, Ovaskainen kertoo.

Omintakeinen tyyli auttaa

Vaaterin tarjoama tuki poikkeaa suuresti siitä, mitä raha-asioissaan pahasti vaikeuksiin joutuneet voivat saada kuntien järjestämässä talous- ja velkaneuvonnassa. Vaateri ottaa vastaan heitäkin, jotka eivät pysty sitoutumaan ongelmiensa hoitamiseen siten, että voisivat saada asiansa kuntoon kuntien järjestämän neuvonnan kautta.

– Olemme taho, joka valmistelee ihmisen siihen, että hän pystyy sitoutumaan prosessiin ja velkajärjestelyn jälkeiseen aikaan eli maksamiseen ja velattomana pysymiseen, Ovaskainen kertoo.

Hänen vetämässään projektissa tukitoimintaa tarjotaan ryhmissä tapahtuvan talousneuvonnan kautta. Halukkaista ryhmiin osallistuneista koulutetaan vertaistoimijoita, jotka auttavat uusia asiakkaita, joista osasta tulee taas uusia vertaistoimijoita.

– Lisäksi ovat ammattilaiset, jotka tekevät niitä töitä, joita vertaistoimijat eivät pysty tekemään, Ovaskainen kertoo.

Projektin tavoitteena on poistaa talousvaikeuksiin joutuneiden taustalta ne esteet, mitkä ylläpitävät talouden hallitsemattomuutta.

Osallistujille tehdään heidän taloudellisesta tilanteestaan kartoitus ja selvitetään tuen tarve sekä ohjataan asiakas hakemaan tarvittaessa tukea ja apua muilta toimijoilta.

Ovaskainen on projektin tuloksiin tyytyväinen.

– Ilman eri alojen asiantuntijoita emme olisi saavuttaneet näin merkittäviä tuloksia, hän sanoo.

Projekti on saanut rahoitusta tulevan helmikuun loppuun saakka, eikä jatkosta ole vielä tietoa.

Jaana Oksanen

MAINOS

Hyvä Paha Digitalisaatio

MAINOS

IT-PALVELUT

MAINOS

Esineiden internet: näin pääset alkuun!

[DNA Business](#)

MAINOS Maksuton opas avaa suomalaisia esineiden internetin menestystarinoita ja kertoo mistä kannattaa aloittaa.

Sumutetaanko asiakkaita IT-palveluissa?

[HP](#)

MAINOS Asiakasta johdatetaan ominaisuuksilla ja hyödyillä ennen kuin vaikeasti tulkittava hinnoittelu tuodaan pöytään.